

SISÄLTÖ

Arviointikertomus 2020 Juupajoen kunta

Tarkastuslautakunta 31.5.2021

SISÄLTÖ

Tarkastuslautakunnan arviointivuosi

- Puheenjohtajan katsaus
- Arvioinnin toteutus ja painopisteet

Tarkastuslautakunnan havaintoja ja arviointeja

Taloudelliset vastuut

Taloutemme ja rahoitusasemamme ovat tasapainossa

Konserniyhtiöiden ja liikelaitoksen arviointi

Tarkastuslautakunnan esitys kunnanvaltuustolle

Tarkastuslautakunnan arviointivuosi

Puheenjohtajan katsaus

Koronaepidemia vaikutti vuonna 2020 lähes kaikkeen kunnan toimintaan ja se näkyy edelleen myös tänä vuonna. Erityisesti sosiaali- ja terveyspalveluissa, opetus-, liikunta- ja kulttuuripalveluissa vaikutukset olivat suuret. Koronaepidemia tulee heijastumaan kunnan toimintaan ja talouteen todennäköisesti myös tulevina vuosina.

Vuoden 2020 kunnan tulos ja vuosikate toteutuivat talousarviossa arvioitua parempina. Kunnan taloudellinen tilanne on vakaa, ja vuoden 2020 tilinpäätös on ylijäämäinen 230.755,38 euroa. Kunnan taseessa on vuoden 2020 lopussa 2,650 miljoonan euron puskurirahasto taseeseen kertyneen ylijäämän myötä.

Valmisteilla olevan sote-uudistuksen sekä valtionosuusuudistuksen taloudelliset vaikutukset Juupajoen kunnalle ovat merkittävät. Kunnan taloudellisella tilanteella ennen uudistusta on keskeinen merkitys kuntamme kykyyn hoitaa Juupajoelle jäävät palvelut, kuten päivähoito- ja koulupalvelut, kulttuuri- ja liikuntapalvelut sekä investoinnit.

Kokonaisuutena kaikista haasteista huolimatta kunta onnistui toiminnassaan hyvin vuonna 2020. Tarkastuslautakunnan puolesta osoitankin lämpimät kiitokset Juupajoen hyväksi tehdystä työstä kunnan koko henkilöstölle ja luottamushenkilöille.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Tarkastuslautakunnan toiminta ja tilintarkastus

Valtuuston asettamia tavoitteita ja niiden toteutumista on arvioitu saatujen selvitysten, kunnanhallituksen laatiman toimintakertomuksen ja tilintarkastajan raportin tilikauden 2020 tilintarkastuskertomuksen työohjelman toteutumisesta sekä muun asiakirja-aineiston perusteella.

Tarkastuslautakunta on tutustunut toimintaan, talousarvioon 2020 ja taloussuunnitelmaan 2020 sekä tilinpäätökseen 2020, jonka kunnanhallitus allekirjoitti 24.5.2021.

Tarkastuslautakunta on seurannut toimielimien toimintaa laadittujen pöytäkirjojen perusteella. Koronapandemian vuoksi kunnanjohtajan ja muiden johtavien viranhaltijoiden sekä kuntien yhtiöiden ja sidosryhmien edustajien vuotuiset haastattelut eivät toteutuneet.

Kunnan tilintarkastajana toimi BDO Auditor Oy,
vastuunalaisena tilintarkastajana JHTT Laura Hyvönen.

Jäsenet

Erja Toppinen, puheenjohtaja
Veikko Suosaari, varapuheenjohtaja
Jarmo Salmi, jäsen

Varajäsenet

Kaija Laine
Mari Alanko
Timo Musturi

Taloudelliset vastuut

Osa-alue	Havainnot ja arvioinnit
Yleishallinto	<ul style="list-style-type: none">Kunnan voimassa olevan strategian tavoitteisto on toteutunut osittain.
Henkilöstö	<ul style="list-style-type: none">Juupajoen kunnan ohut organisaatio muodostaa oman riskitekijänsä. Hallinnon osalta on haastavaa järjestää asianmukaisia sijaisuuksia ja osa henkilökunnasta joutuu toimimaan huomattavissa työpaineissa. Lisäksi pienessä kunnassa vastuujohtajien tehtäväkokonaisuudet ovat hyvin laajoja ja kuntien alati lisääntyvien tehtävien ja vastuun pusertavat työntekijät ahtaalle.Delegointimahdollisuuksia ei juuri ole, ja pienessä organisaatiossa jokainen työntekijä on kriittinen tekijä, minkä vuoksi onnistunut rekrytointi sekä henkilöstön pysyvyys ovat avaintekijöitä työssä jaksamisen ja onnistumisen kannalta. Merkittävä ongelmana on myös se, että johtajilla ja esimiehillä ei käytännössä ole työaikaa toimintojen kehittämiseen.Juupajoen kunnassa työskenteli 57 henkilöä, joista 12 henkilöä on täytännyt 60 vuotta.
Elinkeinotoimi	<ul style="list-style-type: none">Koronapandemiasta johtuen Juupajoen yrittäjät ovat tavanneet etänä Teams-sovelluksen kautta.Pitkäaikaistyöttömien aktiivitoimenpiteiden tehostamistavoite ei toteutunut suunnitellusti.Kunnan kaikki 16 - 17 vuotiaat nuoret saivat kesätyöpaikan.

Taloudelliset vastuut

Sivistystoimi

- Varhaiskasvatusoikeus on toteutunut ja palvelut jatkuvat ennallaan, tavoitteita unohtamatta.
- Perusopetus on laadukasta huomioiden virustilanteen. Kaikki 9. luokan oppilaat saivat peruskoulun päättötodistuksen ja jatko-opiskelupaikan.
- Koronapandemiasta johtuen koulun toimintaa sovitettiin tilanteen mukaan onnistuneesti.

Tekninen toimi

- Viemäreiden ja vesijohtoverkoston peruskorjaus on tehty.
- Vesijohto- ja viemäriverkoston häiriötilanteiden ja poikkeusolojen suunnitelmat on tehty.
- Kunnan kiinteistöjen ylläpitoon ja kunnan seurantaan kiinnitettävä huomiota. Huoltokirjat puuttuvat.
- Kunnan omistamien asuntojen käyttöaste ei ole tavoitteen mukainen.
- Kunnan pelastustoimen hoitaa Aluepelastuslaitos. Kiinteistöjen pelastussuunnitelmat ovat kunnossa.

Sosiaali- ja terveysstoimi

- Koronan vaikutus oli erittäin suuri sosiaali- ja terveyspalveluiden osalta. Keväällä 2020 suuri osa terveyspalveluista tuotettiin normaalisti poikkeavalla tavalla tai palvelu oli väliaikaisesti keskeytetty. Useissa keskeisissä suoritteissa on ollut vuoden 2020 aikana selkeää vähenemistä johtuen koronan vaikutuksista. Korona on vaikuttanut sekä palveluiden tarjontaan että kysyntään. Suoritteet ovat vähentyneet erityisesti niin lääkäri- kuin hoitajavastaanoillakin, suun terveydenhuollossa ja kuntouttavassa päivätoiminnassa.

Taloudelliset vastuut

Tarkastuslautakunta muistuttaa mahdollisista tulevista taloudellisista vastuista.

Korona aiheutti lisäkustannuksia mm. testauksesta ja suojainvarustehankinnoista johtuen. Pandemiakustannusten aiheuttamista lisäkustannuksista neuvoteltiin palveluntuottajan kanssa, sillä Juupajoen kunta ja Mänttä-Vilppulan kaupunki kiistivät osan pandemialaskuista perusteettomina.

454 390 euroa Pirkanmaan sairaanhoitopiirin tilinpäätösten mukaisten investointikustannusten korvaaminen palveluntuottajalle Pihlajalinna Terveys Oy vuosilta 2016–2019. Korvausvelvollisuus on riidanalainen. Palveluntuottajan vaatimukset eivät perustu lakiin tai voimassa oleviin sopimuksiin.

110 915 euron Juupajoen kunnan saatava Mäntänvuoren Terveys Oy:ltä on poistettu Mänttä-Vilppulan taseesta ylimääräisenä poistona. Epävarma saatava liittyy sote-laskutukseen vuodelta 2018. Mänttä-Vilppula jatkaa saatavan perintää.

120 308 euroa Juupajoen kunnan saatava Pihlajalinna Terveys Oy:ltä on poistettu Mänttä-Vilppulan taseesta ylimääräisenä poistona. Epävarma saatava liittyy sote-laskutukseen vuodelta 2017. Mänttä-Vilppua jatkaa saatavan perintää.

324 484 euroa Mänttä-Vilppulan ostoreskontraan Pihlajalinna/Mäntänvuoren Terveys Oy:ltä sisältyvä Juupajoen osuus Justiina Ateriapalveluiden laskuttamasta ateriapalvelusta vuosilta 2019 ja 2020.

Arvonlisäveron palautusvastuu 377 911 euroa palautuksena ja vähennyksinä käsitellyt arvonalisäverot uudisrakennusten ja perusrakennusten hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myytäessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (ALV 120 %)

Taloutemme ja rahoitusasemamme ovat tasapainossa

- Tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase, konsernituloslaskelma ja tase sekä konsernin rahoituslaskelma. Tilinpäätöslaskelmien laadimisessa sovelletaan kirjanpitolakia ja noudatetaan asetusta kunnan tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden mukaisesti.
- Vuoden 2020 tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen tunnusluvut osoittavat talouden ja rahoitusaseman tasapainoista toteutumista. Tunnusluvut ovat hyviä.
- Rahoitusasema kehittynyt positiivisesti velkamäärä on pudonnut.

Konserniyhtiöiden ja liikelaitoksen arviointi

Konserniyhtiö/ liikelaitos	Tavoitteiden toteutuminen
<p>Koskitalot Oy Kerrostalot: Koskitie 49 ja Kiertotie 6 Rivitalot: Rivikaarre 2-8, Koivutie 3-4, Walleniuksenkatu 7, Poikkikuja 3-4. Yhteensä 110 asuntoa</p>	<p>Koskitalojen taloustilanne on edelleen kohtuullisessa tasapainossa huolimatta vuokralaisten määrän laskusta. Koskitie 49:n kattoremontti aloitettiin, remontti maksetaan täysin kassavarjoilla, kustannusarvio kaikkine lisätoineen n. 55.000,00 e. OP Yrityspankin laina erääntyy 22.6.2021. Kilpailutuksen tuloksena parhaimmilla ehdoilla laina saatu Pohjois-Hämeen Osuuspankista. Rivikaarteen 10 huoneiston (2 talon) purkuasiat etenee. Ulkopuoliselta asiantuntijalta tilataan (YRT Rakennuttamispalvelu Oy) purku-urakan suunnitelman, kilpailuttamien ja valvomisen, jotta maksimoidaan ARAn purkuavustuksen määrä. Vähenevä asukasmäärä on jatkuva haaste.</p>
<p>Kiinteistö Oy Kirjakoski - kirjasto - nuorisotila</p>	<p>Koy Kirjakosken taloustilanne on hyvä. Nuorisotilojen remontoinnin päätyttyä panostetaan kiinteistön ulkoasuun, muttei maksuvalmiuden kustannuksella.</p>
<p>Kiinteistö Oy Kopsamon Linna - Kopsamon koulu (Kivikoulu) - 9 asuinhuoneistoa</p>	<p>Yhtiön maksuvalmius ja taloustilanne on edelleen hyvä. Lämmitysmuodon päivitys ja käyttövesiremontti on edelleen LVI Lastusen suunnittelussa. Investointiaika alun perin 2021-2023, aloitus ei todennäköisesti vielä tämän vuoden aikana.</p>
<p>Asunto Oy Iso-Köllä - Rivitalo Kopsamolla - 5 asuntoa</p>	<p>Kaikki asunnot edelleen olleet koko vuoden vuokrattuina, ei asukasvaihtuvuutta. Ei suurempia korjausvelkoja. Asunto-osakeyhtiö pyörii omavaraisesti hyvin.</p>

Konserniyhtiö/ liikelaitos	Tavoitteiden toteutuminen
<p>Kiinteistö Oy Koskiportti</p> <ul style="list-style-type: none">- 6 liikehuoneistoa- terveyskeskus- kunnanvirasto- pankki- valtuustosali- 10 asuntoa <p>Kunnan om. osuus 47,4%</p>	<p>Yhtiön kassatilanne paranee hitaasti, mutta on nyt jo vakaa. Vastikkeita nostettiin 1.1.2020 alkaen 50 %:lla ja tämän myötä maksuvalmius on ollut läpi vuoden hyvä. Liikehuoneistot 6-8 ovat edelleen yhtiön haltuunottamia ja vuokrattuja ulkopuolisille.</p>
<p>Vesihuoltolaitos</p>	<p>Erillinen tilinpäätös. On tasapainossa. Veden- ja jäteveden kulutus- ja liittymismaksut ja perusmaksut ovat vuoden 2018 tasossa. Vesilaitos on toiminut hyvin, ja kuluttajille on pystytty toimittamaan heidän tarpeitaan vastaava määrä asetetut laatuvaatimukset täyttävää vettä.</p>
<p>Konserniyhtiö kokonaisuudessaan</p>	<p>Konserniohjeen mukaisesti konsernin johtaminen ja valvonta on kunnan tehtävä tytäryhteisönsä nähden. Tytäryhtiöiden tilaa on seurattava säännöllisin väliajoin. Tarkastuslautakunnan arviointi on tehty KMV-Kotivinkki Oy:n toimitusjohtajan (Anna Kurjanen) antaman 19.5.2021 raportin mukaan. Asukkaiden väheneminen pysyy haasteena.</p>

Tarkastuslautakunnan esitys kunnanvaltuustolle

Tarkastuslautakunta esittää kunnanvaltuustolle, että tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2020 merkitään tiedoksi.

Juupajoella 31. toukokuuta 2021

Erija Toppinen
puheenjohtaja

Veikko Suosaari
varapuheenjohtaja

Jarmo Salmi
jäsen

